

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Әгержә авыл жирлеге Советы

КАРАРЫ

Әгержә авылы

№ 30-16

« 18 » май 2021ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Әгержә авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибен раслау турында

2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 26.1 статьясы нигезендә

Әгержә авыл жирлеге карап итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Әгержә авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибен расларга.
2. Әлеге карапны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән тубәндәгә веб-адрес буенча иғълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының Интернет-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында тубәндәгә веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.
3. Әлеге карапның үтәлешен контролдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча дайми комиссиягә йөкләргә.

Н.Н.Хәсәнов

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
Өгержे авыл жирлеге Советы
каарына күшымта
18.05.2021 № 30-16

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның «Өгерже авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә инициатив проектларны күрсәтү, керту, тикшерү һәм карау тәртибе

1 Бүлек Гомуми нигезләмәләр

1 Статья. Әлеге тәртипне жайга салу предметы.

1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендөгө 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның «Өгерже авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә инициатив проектларны күрсәтүгә, кертугә, карауга, карауга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуға бәйле барлық килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны керту, тикшерү, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты белән башкасы каралмаган булса һәм алар нигезендә Өгерже авыл жирлеге Советының кабул ителгән каарлары белән кулланылмый.

2 Статья. Инициативалы проектлар.

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә жирле әһәмияттеге мәсьәләләрне яисә аларны хәл итү хокуку җирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның «Өгерже авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә яшәүчеләрнең муниципаль берәмлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

2. Инициативалы проект үз әченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвиrlау;
- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвиrlау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мәлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы

турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен бу акчаларны, инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, файдалану күздә тотылган очракта, муниципаль берәмлек бюджеты акчалары күләменә курсәтү;

8) өлеге Тәртипнең З статьясы нигезендә муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен курсәтү;

3. Инициативалы проект үз эченә өлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор каары буенча график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин. Проектны тасвирлауның һәм аны тутыруның якынча рәвеше Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Әгержे авыл жырлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) тарафыннан раслана.

3 Статья. Инициативалы проектлар халык мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территориине билгеләү.

1. Инициативалы проектлар муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территориияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

1) күпфатирлы йортның подъезды;

2) күпфатирлы йорт;

3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);

4) торак микрорайон;

5) торак микрорайоннар төркеме;

6) торак пункт;

7) торак пунктлар төркеме.

2. Жырле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жырле үзиadarә органнарына хәл итү хоккуы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чарапарын үтәү максатларында Башкарма комитет каары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы каар) белән муниципаль берәмлек территориясен бер өлешкә бүлү каралырга мөмкин. Курсәтелгән очракта инициативалы проектлар муниципаль берәмлек территорииясенең тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2 Бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

4 Статья. Проектның инициаторлары.

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хоккуклы:

1) уналты яшькә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-

инициатив төркем);

2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

3) иске авыл жирлеге;

4) жирле ижтимагый берләшмәләр яисә ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре, башлангыч профсоюз оешмалары, торак милекчеләре ширкәтләре, бакчачылык һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

1) инициативалы проект әзерлиләр;

2) инициативалы проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәэммин итәләр;

3) Башкарма комитетка инициативалы проект көртәләр;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;

5) муниципаль берәмлекнең әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем тәэзу һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 Статья. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау.

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлек халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;

2) Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;

3) гражданнарны сораштыру үткәру;

4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында каар кабул итәргә хокуклы.

6 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы.

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш муниципаль берәмлек территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшүүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, Муниципаль берәмлек территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

3. Жыелышта унтугыз яшькә житкән Тиешле территориядә яшүүчеләр катнаша ала.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада-көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка қуелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндезге-читтән торып-көн тәртибендәге мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка қуелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелыш үткәру турындағы хәбәрдә құрсәтелгән урынга яисә адрес буенча халық каарларын билгеләнгән вакытка тапшыру мөмкинлеген күздә тоткан формада.

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәру буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәру, документлар өзөрлөү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Башкарма комитет проект инициаторына жыелышны үткәрудә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәру өчен бушлай бина бирә.

8. Жыелыш муниципаль берәмлек, тулаем муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче халыкның яртысыннан да ким булмаган өлешен тәшкил итүче катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

7 Статья. Жыелышка әзерлек.

1. Жыелыш үткәру турында проект инициаторының каарында құрсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торған инициативалы проект;

2) жыелышны үткәру формасы (көндезге яки көндезге-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүләрен уздыру планлаштырыла торған мәсьәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында - шулай ук тавышка қуелган мәсьәләләр буенча халық каарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урын яисә адрес;

5) жыелышны көндезге формада уздырыла торған жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер

алышуларда катнашучыларның фаразланыла торған саны, жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында;

6) жыелыш үткөрелә торған территориядә яшәүчеләргә аны үткөрү турында хәбәр итү ысуллары.

2. Проект инициаторы Башкарма комитетка жыелышны үткөрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.

3. Жыелыш үткөрү турында хәбәрнамәдә курсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем өгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пункттының исеме, исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) өлеге статьяның 1 өлешиндә караплан белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткөрү буенча курсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткөрудә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткөрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-чittән торып үткөрү очрагында көндезге фикер алышу) турында үтенеч.

4. Жыелышны үткөрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткөрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткөрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткөрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганда, Башкарма комитет хәбәрнамә көргөн көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткөрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы өлеге тәкъдим алынганнын соң өч көн эчендә жыелышны үткөрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртугә ризалық яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

6. Башкарма комитет жыелышны үткөрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында мәгълүматларны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыра»:

1) жыелыш үткөрү турында хәбәрнамә көргөн көннән өч көн эчендә;

2) проект инициаторының жыелыш үткөрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәрту турындагы тәкъдим белән ризалыгы алынганнын соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндезге-чittән торып уздырганда).

7. Башкарма комитет, жыелышны үткөрудә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү турында Башкарма комитет проект инициаторына алдан хәбәр итә.

8 Статья . Жыелышны көндезге формада үткөрү тәртибе.

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан

гражданнарны Башкарма комитет тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзү белән теркәүне тәэммин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән каарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык каарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткәру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

9 Статья. Жыелышны көндезге-читтән торып үткәру тәртибе.

1. Жыелышны көн тәртибендәге мәсьәләләрне турыдан-туры карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул итү әлеге Тәртипнең 8 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткәру турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка куелган мәсьәләләр буенча каарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәрергә хокуклы.

3. Көндезге-читтән торып үткәрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук каарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланғаннан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмәсе Башкарма комитет проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.

5. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең "персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алышырга тиеш.

6. Сораштыру юлы белән тавыш бирү тәмамланғаннан соң, сәркатип

жыелыш беркетмәсен өзөрли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе кул күя.

7. Көндезге-чitttәn торып уздырыла торған жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) көндезге фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) чitttәn торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 4) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге, турыдан-туры фикер алышуларда;
- 6) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

10 Статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәрү.

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба - конференция) үткәрелергә мөмкин.

2. Конференция өлеге Тәртипнең 6-9 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, өлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткәрү турында проект инициаторы Каарында, өлеге Тәртипнең 7 статьясындағы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән берәттән, күрсәтелергә тиеш:

1) 16 яшькә житкән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы;

2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәрү вакыты һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсeneң аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

11 Статья. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

1. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проектның инициаторы булып тора.

2. Инициативалы проектларга ярдәм йөзеннән имзалар саны, инициатив төркем өгъзалары имзаларын да кертеп, 15 кеше тәшкил итәргә тиеш.

3. Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имза аларны кул кую кәгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана;

2) имза кәгазенә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;

3) подпинка кәгазенә яшәүченең имзасы һәм аны керту датасы куела. Имза һәм датасын, аны керту кешесе күя үз кулы белән. Имза кую кәгазенә куела торған кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыючы зат үтенече

буенча, кул кую көгазенә кертелергә мөмкин. Әлеге мәгълүматлар кульязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны хуплауга бер генә тапкыр имза күярга хокуклы;

5) һәр язылу көгазе проект инициаторы вәкиленең имзалары белән расланырга тиеш. Имза салу көгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны керту датасын куя;

6) имзалар жыйиганда култамга көгазен шәхси һәм әйләнеш яғында тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыklар кул кую көгазенең икенче яғында турыдан-туры яшәүченең соңғы имзасыннан соң қуела;

7) имзалар жыйиганда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә "персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган ризалыгы алышырга тиеш.

12 Статья. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданныарның фикерләрен ачыклау өчен сораштыру үткәрү.

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданныар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча үткәрелә, аларда түбәндәгә очракларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны муниципаль берәмлекнең саны 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы муниципаль берәмлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

ә) сораштыру үткәру датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәру методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктның исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза

инициатив төркемнең барлық өгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып өлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка заттар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган кименде 10 муниципаль берәмлек кешесе имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргө) кул куйган заттар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Муниципаль берәмлек Советы гариза көргөн көннән 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карап кабул итә.

5. Әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәру турындағы инициативаны тәкъдим итүнең өлеге статьяда билгеләнгән тәртибен бозу сораштыру билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру муниципаль берәмлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькө житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижәләре буенча Башкарма комитет проект инициаторына аларны әзерләгәннән соң 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкерә.

3 Бүлек. Инициативалы проектларны керту һәм карау.

13 Статья. Башкарма комитетка инициативалы проектлар керту

1. Инициативалы проект керткәндә Башкарма комитетка тапшырыла:

1) проектның көгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин;

2) өлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән Башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындағы каары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре протоколы, гражданнар арасында сораштыру нәтижәләре һәм (яки) муниципаль берәмлек халкы тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Башкарма комитетка инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә игълан ителгән кыйыммәт белән почта аша жибәрелә һәм көртемнәр исемлеге белән жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып, Башкарма комитет тарафыннан

әлеге статьяның 1 өлешиндә күрсәтелгән документларны алу көне тора.

4. Документлар Башкарма Комитетка тұрыдан-туры зат, инициативалы проектны қарғанда һәм ғамәлгә ашырганда башкарма комитет белəн хезмәттәшлек итәргे вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылса, күрсәтелгән затка, Башкарма комитет тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу өчен расписка бирелө. Расписка Башкарма комитет тарафыннан документлар кабул ителгөн көнне тапшырылырга тиеш.

14 Статья. Инициативалы проектларны қарau буенча комиссия

1. Инициативалы проектларны қарau буенча Комиссия (алға таба - комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләу һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия бекітілгенде тәшкіл итә.

3. Комиссиянең персональ составы Башкарма комитет қарары белəн билгеләнә. Комиссия әгъзаларының ғомуми саныннан яртысы муниципаль берәмлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торған қарарларга йогынты ясарға мөмкин болған мәнфәгатьләр каршылыклары барлықка килү мөмкінлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

4. Комиссия комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белəн житәкчелек итә;
2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын формалаштыра;

3) комиссия әгъзаларына йөклөмәләр бирә;

4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмагандан, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белəн тәэммин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне ғамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылған башка заттарға комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр көртә;

3) комиссия утырышларында карала торған документлар һәм материаллар белəн таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

- 5) комиссия утырышларында тавыш бирә.
9. Комиссия эшениң төп формасы-утырышлар.
10. Комиссия утырышы анда аның өгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.
11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап җибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.
12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан караплар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.
13. Комиссия карапы утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.
14. Комиссия өгъзалары караплар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.
15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карап белән килешмәгән очракта, комиссия өгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен бәян итәргә хокуклы.
16. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төzelә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия өгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч эш көне эчендә имзалана.
17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны муниципаль берәмлек башлыгына җибәрә.
18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Башкарма комитет башкара.

15 Статья. Башкарма комитет тарафыннан инициативалы проектны карау тәртибе.

1. Инициативалы проект Башкарма комитет тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.
2. Инициативалы проектны Башкарма комитетка кертү турындагы мәгълүмат муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә бастырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә курсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Башкарма комитетка үз искәрмәләрен һәм инициатив проект буенча тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты курсәтелеп хәбәр ителә.
3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкىл итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16

яшькә житкән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр Башкарма комитетка яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия муниципаль берәмлек башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетеру буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Әгәр Башкарма комитетка берничә инициатив проект көртөлгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемалар эчтәлеге буенча охшаш проблемаларны тасвирилау белән, комиссия муниципаль берәмлек башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 16 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәру турында белдерү проект инициаторларына тиешле каар кабул итәлгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алыш яки конкурс нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек башлыгы тубәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау (муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

8. Муниципаль берәмлек башлыгы инициативалы проектка ярдәм күрсәтүдән баш тарту турында тубәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициативалы проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль берәмлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициативалы түләүләр булмаган инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә муниципаль берәмлек бюджеты акчалары булмау;

5) инициативалы проектта тасвириланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлеге булу;

- 6) конкурс сайлап алуын узмаган инициативалы проектны тану.
9. Проектны карау нәтижәләре буенча карап проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.
10. Башкарма комитет өлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Башкарма комитет вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан өлеге Тәртипнең 14 статьясы һәм өлеге статья нигезендә карала.

16 Статья. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.
2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:
 - 1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашуы дәрәҗәсе;
 - 2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.
3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары өлеге Тәртипкә күшымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.
4. Конкурс сайлап алу өлеге Тәртипнең 14 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.
5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.
6. Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карап кабул итә.
7. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) игълан ителә, ул барлық критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

17 Статья. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карары.

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карар чыгара.
2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:
 - 1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;
 - 2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше

(төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) h. б.);

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруға бүлеп бирелә торған муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказ бирүче, төзүче исеме;

5) объектны файдалануға тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) объектның күз алдында тотылган (чик) бәясе яисә инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

18 Статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә инициативалы проект түрүндә мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Башкарма комитетның инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы түрүндә мәгълүмат муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Башкарма комитетның инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре түрүндә хисабы муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланғаннан соң 30 календарь көн эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы
«Әгерже авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә
инициативалы проектларны
керту, фикер алышу һәм карау тәртибенә
кушымта

Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу, аларның
әһәмияте, аларга туры килә торган баллар һәм авырлык коэффициентлары
критерийлары

№ т/б	Конкурс сайлап алу критериясе исеме	Конкурс сайлап алу критериясенең әһәмияте	Саны балл	Авырлык коэффициент
1.	Халыкның инициативалы проект хәл итүгө юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашуы дәрәҗәсе			
1.1.	критерийның исеме курсәтелә	(критерийның әһәмияте курсәтелә)	(тиешле критерийга ирешкәндә бирелә торган баллар саны курсәтелә)	әһәмияти критерий берәмлекенә бәйле рәвештә өлешиләп авырлык коэффициенты курсәтелә барлык авырлык коэффициенты суммасы берәмлек тәшкил итәргә тиеш.)
		(критерийның әһәмияте курсәтелә)	90 балл	
		(критерийның әһәмияте курсәтелә)	80 балл	
2.	Инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек			
2.1.	критерийның исеме курсәтелә	(критерийның әһәмияте курсәтелә)	(тиешле критерийга ирешкәндә бирелә торган баллар саны курсәтелә)	әһәмияти критерий берәмлекенә бәйле рәвештә өлешиләп авырлык коэффициенты курсәтелә барлык авырлык коэффициенты суммасы берәмлек тәшкил итәргә тиеш.)
		(критерийның әһәмияте курсәтелә)	90 балл	
		(критерийның әһәмияте курсәтелә)	80 балл	